

Gymnasial yrkesutbildning 2015

UF0548

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	1
0.1	Ämnesområde	1
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	4
0.12	Uppläggning och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	5
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	6
1.2	Statistiska målstorheter	6
1.3	Utfloeden: statistik och mikrodata	7
1.4	Dokumentation och metadata	7
2	Uppgiftsinsamling	7
2.1	Ram och ramförfarande	7
2.2	Urvalsförfarande	8
2.3	Mätinstrument	10
2.4	Insamlingsförfarande	11
2.5	Databeredning	11
3	Statistisk bearbetning och redovisning	12
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	12
3.2	Redovisningsförfaranden	20
4	Slutliga observationsregister	20
4.1	Produktionsversioner	20
4.2	Arkiveringsversioner	21
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	21
	Bilaga 1 – 6. Mätinstrument	22

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde:

Utbildning och forskning

0.2 Statistikområde

Statistikområde:

Befolkningens utbildning

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

Ja

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se [*Förordningen om den officiella statistiken \(2001:100\)*](#).

Hela statistiken är klassad som officiell statistik.

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

SCB

Postadress:

701 89 Örebro

Besöksadress:

Klostergatan 23

Kontaktperson:

Mattias Fritz

Telefon:

019 – 17 62 67

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:

SCB

Postadress:

701 89 Örebro

Besöksadress:

Klostergatan 23

Kontaktperson:

Mattias Fritz

Telefon:

019 – 17 62 67

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, görs en så kallad röjandekontroll. Röjandekontrollen innebär att åtgärder görs för att säkerställa att enskilda personers eller företags uppgifter inte kan utläsas ur statistiken.

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Statistikens uppgifter skyddas av sekretess. Personnummer och andra personuppgifter finns i statistikregistret. Sekretessen gäller i 70 år.

Vid begäran från privatperson enligt Personuppgiftslagen lämnas registerutdrag, vilket innehåller uppgifter om den egna personen.

0.8 Gallringsföreskrifter

Registret sparas i SCB:s arkiv tills beslut om eventuellt bevarande har fattats.

0.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU-reglerad.

0.10 Syfte och historik

Sveriges gymnasieutbildning förändrades i och med den nya läroplanen GY 2011. Ett syfte med reformen var att eleverna på yrkesprogrammen skulle bli bättre förberedda för yrkeslivet. Under vårterminen 2014 gick den första kullen av gymnasieelever ut inom läroplanen GY 2011. Den här undersökningen genomfördes under våren 2015 och vänder sig till den grupp som gått ett yrkesprogram inom läroplanen GY 2011 och gick ut gymnasiet under vårterminen 2014.

Syftet med undersökningen är att ta reda på hur många som fått arbete sedan de gick ut sin yrkesutbildning, hur väl utbildningen matchat arbetsuppgifterna, hur många som är arbetslösa samt beskriva upplevd kvalitet på yrkesutbildningen.

De viktigaste målstorheterna är:

- Sysselsättningsstatus ett år efter avslutad gymnasial yrkesutbildning.
- Överrensstämmelse mellan inriktning på utbildningen och arbetsuppgifterna ett år efter avslutad gymnasial yrkesutbildning.
- Upplevd kvalitet inom det gymnasiala yrkesprogrammet.

Genomförandet av undersökningen är beslutat i samråd med ”Användarrådet för befolkning, demografi och utbildning”, där det finns representanter från Högskoleverket, Skolverket, Arbetsförmedlingen, Stockholms universitet, Utbildningsdepartementet, Sveriges kommuner och landsting, Finansdepartementet, Socialdepartementet, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) och Institutet för social forskning (SOFI).

Specifika önskemål från deltagare vid ett konsumentmöte i februari 2015 har också tagits i beaktning vid planering av undersökningen. Vid konsumentmötet fanns representanter från Utbildningsdepartementet, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan och LO.

Någon uppföljning eller ytterligare undersökningsomgång är inte planerad.

0.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna av statistiken är Skolverket, Utbildningsdepartementet, Myndigheten för yrkeshögskolan och andra myndigheter. Statistiken används som ett underlag för att få information om hur gymnasieeleverna upplever att yrkesutbildningen fungerar och för beskrivningar av de möjligheter som olika yrkesprogram ger för inträde och etablering på arbetsmarknaden.

0.12 Uppläggning och genomförande

Population och urval

För att kunna uttala sig om en population från en urvalsundersökning behöver bland annat en urvalsram skapas som avgränsar populationen väl. Urvalsramen i denna urvalsundersökning skapades från Skolverkets elevregister för gymnasieskolan där en rad avgränsningar gjordes:

- Endast elever som fanns i yrkesprogram (inkl. riksrekryterande utbildning) i årskurs 3 vid 15 okt mätningen 2013 (avser elever läsåret 2013/14) dock endast elever inom läroplanen GY11 (ej LPF94), ca 37 000 elever.
- Vidare ska eleven ha funnits i årskurs 1 enligt GY11 (oavsett program) vid 15 okt mätningen 2011 för att säkerställa att de påbörjade en utbildning enligt läroplanen GY11, totalt ca 36 000 elever.
- För att tillhöra rampopulationen skulle de också vara folkbokförda i Sverige den 31 januari 2015.

Urvalet drogs som ett stratifierat obundet slumpmässig urval, där 26 stratum bildades via variabeln kön och de 13 yrkesprogram som finns (inkl. riksrekryterande utbildning). Under datainsamlingsperioden drogs sedan ett suburval för att koncentrera bortfallsuppföljningen via telefonintervjuer i syfte att reducera eventuell bortfallsskevhet.

Formulering av frågor

SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändarna och mättekniker på SCB, som är specialister på frågekonstruktion. Utmaningen var att göra ett frågeformulär för webben, ett frågeformulär för att skicka i pappersformat och ett telefonintervjuformulär som alla passade för respektive metod utan att ge uppenbara modeffekter, dvs. att mätmetoden har inverkan på hur en viss person svarar på en viss fråga. Frågeformuläret innehöll 21 numrerade frågor, några av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 32 frågor.

Datainsamling

Undersökningen genomfördes som en undersökning via frågeformulär med telefonuppföljning. Ett introduktionsbrev med inloggningsuppgifter till frågeformuläret på webben skickades ut den 10 april 2015. Sedan skickades 3 påminnelser till dem som inte besvarat frågeformuläret. Ett tack- och påminnelsekort skickades den 17 april. En första påminnelse som också innehöll ett frågeformulär i pappersformat skickades den 24

april och en andra påminnelse med nytt frågeformulär den 5 maj. Samtliga utskick hade inloggningsuppgifter till frågeformuläret på webben. Den 25 maj började telefonintervjuare att ringa till ett urval (3016 personer) av de som hittills inte besvarat frågeblanketten i ett syfte att reducera eventuell bortfallsskevhet. Datainsamlingen avslutades den 12 juni 2015. Det fanns möjlighet att besvara frågeformuläret på webben under hela insamlingsperioden.

Registeruppgifter

Till de svar som inkom under datainsamlingen kopplades registerinformation i syfte att kunna redovisa statistiken för intressanta redovisningsgrupper. Dessa registeruppgifter är kön, svensk/utländsk bakgrund, födelseland, folkbokföringskommun grupperat, uppgifter om studier samt föräldrarnas utbildningsnivå. Uppgifter om studier avser studieresultat, gymnasieprogram, lärlingsutbildning/ej lärlingsutbildning och huvudmannatyp.

0.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras inte internationellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ingen kommande undersökning är planerad.

1 Översikt

I detta avsnitt beskrivs vilka uppgifter som samlas in, vad som sparas och publiceras samt hur statistiken dokumenteras.

Sveriges gymnasieutbildning förändrades i och med den nya läroplanen GY 2011. Ett syfte med reformen var att eleverna på yrkesprogrammen skulle bli bättre förberedda för yrkeslivet. Den här undersökningen genomfördes under våren 2015 och målpopulationen var den grupp som gått ett yrkesprogram inom läroplanen GY 2011 och gick ut gymnasiet under vårterminen 2014.

De viktigaste observationsstorheterna är personernas sysselsättningsstatus efter de gick ut sin yrkesutbildning, hur väl utbildningen matchat arbetsuppgifterna, arbetslöshet samt upplevd kvalitet på yrkesutbildningen.

1.1 Observationsstorheter

Observerad population		Observerad variabel	
Namn	Referenstid	Namn	Referenstid
Folkbokförda personer i Sverige som gått ett yrkesprogram inom läroplanen GY 2011 och gick årskurs 3 på gymnasiet under läsåret 2013/14.	31/1 2015	Sysselsättning	6-12 april 2015
		Utbildningens matchningsgrad mot arbetsmarknaden	6-12 april 2015
		Anställningsform	6-12 april 2015
		Arbetslöshet	1 jan – 31 mars 2015
		Utbildningens upplevda kvalitet	Läsåren 2011/12 – 2013/14
		Yrkesprogram	Läsåret 2013/14
		Betygsdokument	Läsåret 2013/14

1.2 Statistiska målstorheter

Statistisk målstorhet					
Målpopulation	Indelning i redovisningsgrupper	Målvariabel	Statistiskt mått	Mått-enhet	Målvariabels referenstid
Folkbokförda personer i Sverige som gått ett yrkesprogram inom läroplanen GY 2011 och gick årskurs 3 på gymnasiet under läsåret 2013/14.	Kön Yrkesprogram Betygsdokument Skolhuvudman Svensk/utländsk bakgrund Födelseland Lärning/ej lärning Föräldrarnas utbildningsnivå Kommungrupper	Sysselsättning	Andel	Procent	6-12 april 2015
		Utbildningens matchningsgrad mot arbetsmarknaden			
		Anställningsform			
		Arbetslöshet	Andel	Procent	1 jan – 31 mars 2015
		Utbildningens upplevda kvalitet	Andel	Procent	Läsåren 2011/12 – 2013/14

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistiken redovisas som tabeller och diagram. Tabellerna innehåller utvalda variabler som presenteras som andelar eller antal av populationen i rapporten ”Yrkesprogrammen i backspegeln – arbete och studier ett år efter gymnasieskolan” (Tema: Utbildning 2015:3). Mikrodataregister sparas tills vidare på SCB medan bevarandebehovet utreds.

1.4 Dokumentation och metadata

Framtagningen av statistiken och statistikregistret beskrivs i detta dokument, *Statistikens framtagning (SCBDOK)*.

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BaS)*.

Det detaljerade innehållet i statistiken beskrivs i *SCB:s mikrodataregister (MetaPlus)*.

Dokumentationerna finns publicerade på SCB:s webbplats, www.scb.se under Dokumentation.

2 Uppgiftsinsamling

Vid urvalsramens skapande kopplades nödvändiga bakgrundsvariabler till ramens objekt. Registeruppgifter om kön och yrkesprogram användes som stratifieringsvariabler vid urvalsdragningen. Registeruppgift om yrkesprogram och programmets inriktning användes i frågeformuläret för att bekräfta eller korrigera uppgifterna samt nivå på betygsdokument, skolhuvudman, svensk/utländsk bakgrund, födelseland, lärling/ej lärling, föräldrarnas högsta utbildningsnivå och bostadskommungrupp användes sedan vid statistikens framtagning för att avgränsa redovisningsgrupper.

2.1 Ram och ramförfarande

För populationen elever i yrkesprogram användes Skolverkets elevregister som urvalsram. Urvalsramen avgränsades enligt följande:

- Endast elever som fanns i yrkesprogram (inkl. riksrekryterande utbildning) i årskurs 3 vid 15 okt mätningen 2013 (avser elever läsåret 2013/14) dock endast elever inom läroplanen GY11 (ej LPF94), ca 37 000 elever.
- Vidare ska eleven ha funnits i årskurs 1 enligt GY11 (oavsett program) vid 15 okt mätningen 2011 för att säkerställa att de påbörjade en utbildning enligt läroplanen GY11, totalt ca 36 000 elever.
- För att tillhöra rampopulationen skulle de också vara folkbokförda i Sverige den 31 januari 2015. Urvalsramen omfattade 35 713 personer.

Urvalet drogs som ett stratifierat obundet slumpmässig urval, där 26 stratum bildades via variabeln kön och de 13 yrkesprogram som finns (inkl. riksrekryterande utbildning). Under datainsamlingsperioden drogs

sedan ett suburval för att koncentrera bortfallsuppföljningen via telefonintervjuer i syfte att reducera eventuell bortfallsskevhet.

Den slutliga urvalsramens aktualitet avsåg 31 januari 2015 och omfattade 35 713 personer. RTB innehåller en viss övertäckning som omfattar personer som avlidit mellan urvalsramens skapande och intervjutillfället eller flyttat från Sverige men inte anmält flyttningen till folkbokföringsmyndigheterna. Övertäckningen bedöms vara liten eftersom ingen i urvalet hade avlidit eller flyttat från Sverige mellan den sista uppdateringen av urvalsramen och mätperiodens start. Undertäckning uppstår om en person invandrar till Sverige och personen enligt lagar och förordningar borde folkbokföra sig men inte gör det. Undertäckningen bedöms dock vara mycket liten då personerna förutom att ha varit folkbokförda 31 januari 2015 även skulle ha funnit i gymnasieskolan läsåret 2011/12 och på ett yrkesprogram läsåret 2013/14 för att tillhöra målpopulation. Mer om täckningsbrister i RTB finns i befolkningsstatistikens dokumentation, www.scb.se/BE0101.

2.2 Urvalsförfarande

Urvalsramen avseende folkbokförda personer i Sverige i åldern 25-64 år delades in i 26 urvalsstrata, och ett stratifierat obundet slumpmässigt urval drogs. Stratifieringen gjordes i syfte att uppnå samma precisionsnivå i skattningsarna för de viktigaste redovisningsgrupperna.

Urvalsstorleken för respektive stratum har bestämts på ett sådant sätt att precisionen förväntas vara ungefär densamma för alla stratum. Ett antagande om att bortfallet förväntades fördela sig jämnt mellan urvalsstrata gjordes.

Urvalet allokerades så att $n_h = N_h$ för de 10 minsta strata och $n_h = 596$ för övriga 16 strata, dvs. lika allokering med totalundersökning av de 10 minsta strata.

Stratifiering, indelning	Populationsstorlek	Urvalsstorlek
Man, Bygg och anläggning.	4 780	596
Man, Barn och fritid	1 059	596
Man, El och elektronik	4 589	596
Man, Fordon och transport	3 088	596
Man, Handel och administration	1 165	596
Man, Hotell och turism	246	246
Man, Hantverk	243	243
Man, Industritekniska	1 674	596

Man, Naturbruk	924	596
Man, Restaurang och livsmedel	1 061	596
Man, Riksrekryterande utb.	237	237
Man, VVS och fastighet	1 293	596
Man, Vård och omsorg	479	479
Kvinna, Bygg och anläggning.	406	406
Kvinna, Barn och fritid	2 169	596
Kvinna, El och elektronik	178	178
Kvinna, Fordon och transport	440	440
Kvinna, Handel och administration	1 829	596
Kvinna, Hotell och turism	1 067	596
Kvinna, Hantverk	2 907	596
Kvinna, Industri tekniska	170	170
Kvinna, Naturbruk	1 891	596
Kvinna, Restaurang och livsmedel	1 391	596
Kvinna, Riksrekryterande utb.	35	35
Kvinna, VVS och fastighet	24	24
Kvinna, Vård och omsorg	2 368	596
Totalt	35 713	11 994

Suburvalet drogs som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval från bortfallsmängden efter den första insamlingsfasen. Stratifieringen gjordes här endast på yrkesprogram och urvalet allokerades lika på de 13 substrata enligt tabellen nedan.

Stratifiering suburval, indelning	Populationsstorlek	Urvalsstorlek
Bygg och anläggning.	777	240
Barn och fritid	876	240
El och elektronik	601	240
Fordon och transport	786	240
Handel och administration	966	240
Hotell och turism	637	240
Hantverk	632	240

Industri tekniska	575	240
Naturbruk	833	240
Restaurang och livsmedel	891	240
Riksrekryterande utb.	220	220
VVS och fastighet	507	240
Vård och omsorg	816	240
Svarande från ordinarie urval	2 877	2 877
Totalt	11 994	5 977

2.3 Mätinstrument

Undersökningen genomfördes med frågeformulär på webben eller i pappersformat med telefonuppföljning. SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med **statistikanvändarna** och mättekniker på SCB, som är specialister på frågekonstruktion. Utmaningen var att göra ett frågeformulär för webben, ett frågeformulär i pappersformat och ett telefonintervjuformulär som alla passade för respektive metod utan att ge uppenbara modeeffekter, dvs. att mätmetoden har inverkan på hur en viss person svarar på en viss fråga. Frågeformuläret innehöll 21 numrerade frågor, några av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 32 frågor.

Ett introduktionsbrev skickades ut den 10 april 2015 med information om undersökningen och inloggningsuppgifter till ett frågeformulär på webben som urvalspersonerna ombads besvara (se bilaga 1).

Sedan skickades 3 påminnelser till dem som inte besvarat frågeformuläret. Ett tack- och påminnelsekort skickades den 17 april (se bilaga 3). En första påminnelse (se bilaga 4) som också innehöll frågeformuläret i pappersformat (se bilaga 2) skickades den 24 april och en andra påminnelse (se bilaga 5) med ett nytt frågeformulär den 5 maj. Samtliga utskick hade inloggningsuppgifter till frågeformuläret på webben. Den 25 maj började telefonintervjuare att ringa till ett urval (3016 personer) av de som dithills inte besvarat frågeformuläret i ett syfte att reducera eventuell bortfallsskevhet. Datainsamlingen avslutades den 12 juni 2015. Det fanns möjlighet att besvara frågeformuläret på webben under hela insamlingsperioden.

En utbildning av intervjuare inför telefonintervjuerna hölls där frågeformuläret gick igenom och viktig information om frågorna delgavs intervjuarna. Det fanns specifika instruktioner direkt i frågeformuläret som intervjuaren kunde se vid aktuell fråga, men också en intervjuarmanual skapades som ett komplement för intervjuarna (se bilaga 6).

2.4 Insamlingsförfarande

Datainsamlingen skedde med hjälp av ett frågeformulär via webben, ett frågeformulär i pappersformat och telefonintervjuer. I första hand skulle frågeformuläret via webben fyllas i där ett introduktionsbrev sändes ut fredagen den 10 april 2015 (se bilaga 1). Efter ett tack- och påminnelsekort (se bilaga 3) introducerades pappersformuläret (se bilaga 2) i en påminnelse (se bilaga 4) och efter ytterligare en påminnelse (se bilaga 5) med nytt pappersformulär ringde telefonintervjuare upp ett urval av bortfallet. Intervjuarna fick utbildning i form av en genomgång av frågeformuläret samt en samlad intervjuarmanual (se bilaga 6) innan telefonintervjuerna påbörjades.

Datainsamlingen koncentrerades till frågor om individens sysselsättning efter gymnasieskolan och i synnerhet sysselsättning under mätveckan, den 6-12 april 2015. Det ställdes också frågor om utbildningens kvalitet.

Registrering av inkomna svar skedde varje dag under datainsamlingsperioden och tidigt under perioden uppmärksammades att inflödet var mycket lägre än förväntat. Därför förbereddes ett mindre urval av personer som ingick i telefonuppföljningen för att kunna bearbeta varje urvalsenhet fullt ut. Det mindre suburvalet omfattade 3 016 personer och av dessa spårades telefonnummer till 2 795 personer.

Den ursprungliga planen var att ringa till hela bortfallet med koncentration på strata med låg svarsandel. Men eftersom svarsandelen var oväntat låg i samtliga strata och intervjuressurserna inte skulle räcka till full bearbetning av samtliga i bortfallet drogs ett suburval. Datainsamlingen avslutades den 12 juni 2015. Det fanns möjlighet att besvara frågeformuläret via webben under hela insamlingsperioden.

2.5 Databeredning

Kontroller och rättning av öppna svar förekom i undersökningen. Det handlade om vilket gymnasieprogram elever gått. Gymnasieprogram var förtryckt i frågeformulären men i de fall där gymnasieprogrammet inte stämde ombads urvalspersonen ange det rätta programmet som ett öppet svar. Dessa uppgifter kontrollerades och rättades efter datainsamlingen så att redovisningsvariabeln yrkesprogram var aktuell och uppdaterad. I sex fall ändrades det förtryckta yrkesprogrammet till ett annat yrkesprogram och i två fall ändrades det förtryckta yrkesprogrammet till ett studieförberedande program. I de två fallen kodades personerna som övertäckning eftersom de inte tillhörde målpopulationen.

Ett antal variabler är härledda inför redovisningen. Efter hur många månader fick personen sitt första arbete som varade minst sex månader efter gymnasiet är grupperad till tre grupper; 0 månader, 1-6 månader och minst 7 månader för de personer som haft ett arbete. Frågan om hur många veckor man sökt och velat ha arbete under det första kvartalet 2015 kodades till två grupper för de som varit arbetslösa, 1-11 veckor och 12

veckor (hela perioden). För att kunna särredovisa de som haft något arbete överhuvudtaget under mätveckan härleddes en variabel utifrån fråga 4 om huvudsaklig sysselsättning under mätveckan, fråga 6 om man arbetade något under mätveckan och fråga 7 om man hade en anställning under mätveckan men inte arbetade på grund av semester, sjukdom eller liknande.

Kontroller för ologiska svar har också gjorts. Eftersom många kontroller för ologiska svar var inbyggda i frågeformulären för webben och telefon fanns inte många fel av den typen i slutgranskningen.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

Vikter har beräknats för att kunna redovisa statistiken för hela populationen och inte endast för de svarande. En urvalsundersökning som denna lider av urvalsfel och bortfallsskevhet. En kalibreringsestimator har använts för att reducera urvalsfel och bortfallsskevhet. Suburvalet i bortfallet har också en förebyggande effekt mot bortfallsskevheten. Då bortfallet på objektsnivå omfattade 69,5 procent av urvalet finns en risk för att en betydande bortfallsskevhet ändå kan föreligga.

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Den estimator som används i undersökningen är en kalibreringsestimator. För en allmän beskrivning av kalibreringsestimatorn, se "Estimation in the presence of Nonresponse and Frame Imperfections" (2001).

Syftet med kalibreringsestimatorn är att reducera urvalsfel och bortfallsskevheter med hjälp av extern information, så kallade hjälpvariabler.

De parametrar som skattas är totaler samt funktioner av totaler.

Definiera $t(\mathbf{y}) = \sum_U y_i$ (3.1)

där $t(\mathbf{y})$ är totalen av variabeln y i population U och y_i är värdet på undersökningsvariabel y för person i .

Kalibreringsestimatorn:

En total (3.1) skattas med: $\hat{t}(\mathbf{y}) = \sum_{r_1} d_i v_i y_i$ (3.2)

Där d_i är designvikten (genererad av urvalet), v_i en vikt som kompenserar för bortfall och r_1 är mängden av svarande personer.

Designvikten, d_i , beräknas i denna undersökning enligt

$$d_i = \frac{N_h}{n_{ah}}$$

för personer som tillhör svarsmängden efter första insamlingsfasen och

$$d_i = \frac{N_h}{n_{ah}} \cdot \frac{n_{a2h}}{n_{2h}}$$

för personer som tillhör suburvalet, där

N_h = storleken på urvalsramen i stratum h ,

n_{ah} = grundurvalsstorleken i stratum h ,

n_{a2h} = bortfallsmängdens storlek efter första insamlingsfasen och

n_{2h} = suburvalets storlek i stratum h .

Bortfallsvikten, v_i , beräknas från hjälpinformation, se (3.3).

Hjälpvariabler:

Populationen U delas upp i icke-överlappande grupper U_p . Uppdelningen görs utifrån hjälpvariabler hämtade från olika register. Hjälpvariablerna som används är:

- Kön*yrkesprogram (26 grupper)
- Betygsnivå (4 grupper)
- Utländsk bakgrund (3 grupper)
- Huvudman (3 grupper)
- Disponibel inkomst (3 grupper)
- Boendekommunstorlek (2 grupper)

De hjälpvariabler som används i estimationen har valts utifrån kriterier om hur de samvarierar med svarsbenägenhet och viktiga undersökningsvariabler. I tablåen nedan beskrivs hjälpvariablerna och de kategorier som användes vid estimationen.

Hjälpvariabel	Kategorier
Kön	Man
	Kvinna
Yrkesprogram	Bygg och anläggning.
	Barn och fritid
	El och elektronik
	Fordon och transport
	Handel och administration
	Hotell och turism

	Hantverk
	Industritekniska
	Naturbruk
	Restaurang och livsmedel
	Riksrekryterande utb.
	VVS och fastighet
	Vård och omsorg
Betygsnivå	Yrkesförberedande examen med grundläggande högskolebehörighet
	Yrkesförberedande examen utan grundläggande högskolebehörighet
	Studiebevis om minst 2500 poäng
	Övriga
Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund
	Född i Sverige, båda föräldrarna födda utomlands
	Född utomlands eller okänd bakgrund
Huvudman	Kommun
	Landsting
	Enskild/fristående
Disponibel inkomst	Mindre än 155 716 kr (inkl.
	155 716–206 957 kr
	Mer än 206 957 kr
Ortstorlek	0–200 000 invånare
	Fler än 200 000 invånare

Hjälpvektorn för person i , är gruppidentifieraren $\mathbf{x}_i = (y_{1k}, \dots, y_{pk}, \dots, y_{Pk})'$

där y_{pk} är 1 om person i tillhör grupp p , 0 annars.

Bortfallsvikten, v_i , beräknas utifrån hjälpvektorn. Låt x_i beteckna värdet på en hjälpvariabel för person i . Bortfallsvikten, v_i , beräknas då enligt följande matrisoperation:

$$v_i = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_i - \sum_{r1} d_i \mathbf{x}_i) (\sum_{r1} d_i \mathbf{x}_i \mathbf{x}_i')^{-1} \mathbf{x}_i \quad (3.3)$$

Skattning av en kvot mellan två totaler:

$$\text{Definiera } R = \frac{t_{yd}}{t_{ud}} = \frac{\sum_U y_i}{\sum_U u_i} \quad (3.4)$$

R är kvoten mellan totalen över undersökningsvariabel y och totalen över undersökningsvariabel u .

Kvoten R skattas med:

$$\hat{R} = \frac{\hat{t}_{yd}}{\hat{t}_{ud}} = \frac{\sum_{r_i} d_i v_i y_i}{\sum_{r_i} d_i v_i u_i} \quad (3.5)$$

Vikternas egenskaper:

De kalibrerade vikterna har den egenskapen att de vid skattning av populationstotalen, för var och en av de hjälpvariabler som används för att fastställa de kalibrerade vikterna, resulterar i en skattning som överensstämmer exakt med den registertotal som används för att fastställa de kalibrerade vikterna.

Kalibreringen (punktskattningar och konfidensintervall) och de tabeller som presenteras i temarapporten och utvalda tabeller och diagram har tagits fram enligt de formler som presenterats ovan med hjälp av SAS och variansprogrammet ETOS.

Variansskattningar:

Skattning av estimatorns varians görs med hjälp av ett SAS-makro (ETOS) utvecklat av Statistiska Centralbyrån. SAS-makrot använder följande formler för variansskattningar.

Variansskattningar för estimator (3.2):

$$\begin{aligned} \hat{V}(\hat{t}(\mathbf{y})) &= \text{skattad urvalsvariens} + \text{skattad bortfallsvariens} = \\ &= \hat{V}_{\text{SAM}} + \hat{V}_{\text{NR}} \end{aligned} \quad (3.9)$$

där

$$\hat{V}_{\text{SAM}} = \sum \sum_r (d_i d_j - d_{ij}) (g_i v_i e_i) (g_j v_j e_j) - \sum_r d_i (d_i - 1) v_i (v_i - 1) (g_i e_i)^2 \quad (3.10)$$

och

$$\hat{V}_{NR} = \sum_r d_i^2 v_i (v_i - 1) e_i^2 \quad (3.11)$$

där v_i ges av (3.3),

$$g_i = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_i - \sum_s d_i \mathbf{x}_i)' (\sum_s d_i \mathbf{x}_i \mathbf{x}_i')^{-1} \mathbf{x}_i, \quad (3.12)$$

$$e_i = y_i - \mathbf{x}_i' \hat{\mathbf{B}}, \quad (3.13)$$

$$\hat{\mathbf{B}} = (\sum_r d_i v_i \mathbf{x}_i \mathbf{x}_i')^{-1} \sum_r d_i v_i \mathbf{x}_i y_i \quad (3.14)$$

Variansskattning för estimator (3.4):

Skattning av varians görs genom att ersätta y_i med $\hat{t}_{iq}$ (se 3.6) i formel (3.13) och (3.14).

Täckningsfel:

Problem med över- och undertäckning kan förekomma om populationen är svår att avgränsa eller om urvalsramen är inaktuell. I denna undersökning användes Skolverkets elevregister för gymnasieskolan samt en aktuell version av Registret över totalbefolkningen (RTB) som urvalsram. Elever som deltagit i årskurs 3 på ett yrkesprogram under läsåret 2014/15 tillhör målpopulationen, oavsett om de slutförde yrkesprogrammet eller inte. I gymnasieskolan är det inte ovanligt att elever exempelvis byter program. Detta sker vanligtvis i årskurs 1 men förekommer också senare i gymnasieskolan. Elever som enligt registret läste årskurs 3 på ett yrkesprogram under läsåret 2014/15 men som svarat att så inte var fallet utgör övertäckning. Likaså de som hade emigrerat eller avlidit enligt RTB. Elever som bytt till ett yrkesprogram under årskurs 3 utgör undertäckning.

Omfattningen av täckningsbristerna är okända, men den sammantagna bedömningen är att täckningsfelen bör vara små. I modellen för viktberäkningen antas därför att över- och undertäckning är försumbar.

Mätfel

Mätfelens effekt på skattningarna är svåra att bedöma då ingen särskild studie gjorts av mätfel. Undersökningspopulationen är ungdomar och hänsyn har tagits till att denna grupp generellt inte medverkar i undersökning i lika hög grad som äldre. Frågeformuläret hade bara 21 numrerade frågor, 32 frågor inklusive delfrågor. Frågeformuläret i pappersformat omfattade fyra sidor plus omslag. Frågorna formulerades

enkelt och svarsalternativen var fasta och ofta dikotoma av typen ”Ja”/”Nej”, för att undvika effekterna av att intervjumetoden kan ge mer positiva svar än frågeformuläret på webben och i pappersformat. De kontroller som gjorts på insamlat datamaterial indikerar dock att det kan finnas mode-effekter för vissa attitydfrågor.

Ungdomarna i populationen gick i årskurs 3 på ett yrkesprogram läsåret 2014/15. De fick svara på frågor om sin sysselsättning och etablering på arbetsmarknaden. Dessa frågor refererade normalt till en mätvecka (6-12 april) som inte bör påverkas av mätfel som exempelvis minneseffekter då datainsamlingsperioden löpte i direkt anslutning till mätveckan. Men det ställdes också frågor om utbildningen som avslutades knappt ett år tidigare. Dessa frågor kan omfattas av minneseffekter eller andra faktorer.

Bearbetningsfel

Risken för bearbetningsfel var störst i härledningsprocessen, där några variabler skapades utifrån en eller flera olika frågor. Vissa omkodningar har också gjorts, exempelvis då intervjupersonen sagt att programmet eller inriktningen inte stämmer enligt registeruppgift.

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värden på en eller flera observationsvariabler (ex. registervariabler eller frågor i formuläret) i en undersökning inte kan inhämtas.

- Saknas alla värden för en individ är det fråga om **objektsbortfall**.
- Saknas enbart vissa värden, handlar det om **partiellt bortfall**.

Objektsbortfall

Följande vägda bortfallsmått har använts vid beräkning av objektbortfallets storlek:

$$\text{Bortfallsandel} = 1 - \frac{\sum_S d_k}{\sum_S d_k + \sum_B d_k + \sum_O d_k}, \text{ där } d_k \text{ är designvikten.}$$

Summeringarna i detta bortfallsmått har gjorts över följande delmängder:

- S: Element tillhörande målpopulationen för vilka fullständiga eller partiella svar erhållits.
- B: Element tillhörande målpopulationen som utgör objektsbortfall inom suburvalet.
- O: Element vars målpopulationsstatus är okänd (i detta fall ej avhörda) inom suburvalet.

Redovisningsgrupp	Objektsbortfallets storlek (%)
Stratum (kön * program)	
Män, Bygg och anläggning	65,7
Män, Barn och fritid	63,1
Män, El och elektronik	60,4
Män, Fordon och transport	57,1
Män, Handel och administration	65,7
Män, Hotell och turism	64,5
Män, Hantverk	57,2
Män, Industritekniska	59,4
Män, Naturbruk	48,2
Män, Restaurang och livsmedel	60,9
Män, Riksrekryterande utbildning	65,7
Män, VVS och fastighet	63,5
Män, Vård och omsorg	56,0
Kvinnor, Bygg och anläggning	58,1
Kvinnor, Barn och fritid	54,1
Kvinnor, El och elektronik	61,5
Kvinnor, Fordon och transport	50,7
Kvinnor, Handel och administration	61,6
Kvinnor, Hotell och turism	58,9
Kvinnor, Hantverk	61,7
Kvinnor, Industritekniska	47,2
Kvinnor, Naturbruk	55,2
Kvinnor, Restaurang och livsmedel	56,1
Kvinnor, Riksrekryterande utbildning	48,6
Kvinnor, VVS och fastighet	70,4
Kvinnor, Vård och omsorg	59,1

Typ av betygsdokument

Yrkesexamen med grundläggande behörighet till högskolestudier	51,7
Yrkesexamen utan grundläggande behörighet till högskolestudier	59,6
Studiebevis om minst 2500 poäng	67,8
Ej avgångna	68,5
Totalt	59,8

Typ av bortfall	Procent
Ej avhörda (%)	58,2
Postreturer (%)	1,1
Avböjd medverkan (%)	0,2
Övrigt bortfall (%)	0,2
Totalt (%)	59,8

Partiellt bortfall

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att svara på, är känslig, glöms bort eller att lämpligt svarsalternativ saknas. Det partiella bortfallet var för de flesta frågor mellan 1 och 2 procent vilket anses normalt. Högst partiellt bortfall i denna undersökning finns i frågan om hur många veckor man varit arbetslös under det första kvartalet 2015, givet att man svarat att man varit arbetslös i frågan före. Det är inte ovanligt att högt partiellt bortfall uppstår efter s.k. selektionsfrågor, där uppgiftslämnaren ska hoppa över följande fråga/frågor givet vissa svar. Dessutom handlade denna fråga inte om mätveckan i april utan en tidigare referensperiod vilket kan vara svårt att minnas.

Att kvaliteten på studievägledningen också drabbas av ett högre partiellt bortfall kan bero på att många aldrig var i kontakt med någon studievägledare och därför inte kan bedöma kvaliteten.

Frågan om eleven gick i lärlingsutbildning i årskurs 1 har ett förvånande högt partiellt bortfall. De två följande frågorna var identiska fast för årskurs 2 respektive 3. Dessa tre delfrågor föranleds dock av en

selektionsfråga om man gick i lärlingsutbildning överhuvudtaget under de tre gymnasieåren, vilket kan förvilla uppgiftslämnaren.

Tabell. Variabler med högre partiellt bortfall än 2 procent.

Variabel	Partiellt bortfall (%)
Antal veckor arbetslöshet 1a kvartal 2015	6,2
Kvaliteten på studievägledning	2,9
Gick i lärlingsutbildning i årskurs 1	2,7
Vilja att arbeta fler timmar/vecka	2,1

3.2 Redovisningsförfaranden

Denna undersökning genomfördes under 2015 eftersom det då gått nästan ett år sedan de första eleverna efter gymnasiereformen (Gy 11) infördes. Just yrkesprogrammen har under längre tid debatterats och många ändringar i och med Gy 11 gällde yrkesprogrammen. Aktuell statistik efterfrågades efter reformen och därför genomfördes undersökningen men inga fler undersökningsomgångar är planerade.

Resultaten publicerades den 30 november 2015 elektroniskt på www.scb.se/uf0548. Utvalda variabler och redovisningsgrupper redovisades i form av tabeller och diagram med tillhörande text i Temarapport medan samtliga variabler och redovisningsgrupper finns tillgängliga i Exceltabeller. Mellan Temarapporten och Exceltabellerna finns små skillnader i andelsskattningar på grund av att partiellt bortfall är exkluderat från statistiken i Temarapporten men är redovisade i Exceltabellerna. Underlag till temarapporterna är framtaget genom att analysera aggregerade tabeller ur det slutliga statistikregistret, med avseende på redovisningsvariabler.

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, görs en så kallad röjandekontroll. Röjandekontrollen innebär att åtgärder görs för att säkerställa att enskilda personers eller företags uppgifter inte kan utläsas ur statistiken. Statistikvärden som grundas på färre än 3 svar eller mycket osäkra skattningar där konfidensintervallet täcker värdet 0 redovisas inte.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Variant	Version
Gymnasial yrkesutbildning	Gymnasial yrkesutbildning	2015

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tablå.

4.2 Arkiveringsversioner

Registerversionen har ännu inte arkiverats.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Eftersom svarsandelen blev så låg i denna undersökningsomgång är det ingen god idé att genomföra undersökningen på samma sätt igen, om det skulle bli aktuellt i framtiden. Stora resurser lades på att få till ett enkelt mätinstrument och ett attraktivt informationsbrev men utan framgång. Möjlighet att svara på webben, i pappersformat eller telefonintervju räckte inte för att komma i närheten av normal svarsandel. De svarade i mycket lägre grad än för väntat via frågeformuläret på webben som var det enda möjliga alternativet initialt. Dessutom svarade de även i mycket lägre grad i telefonuppföljningen. Förr i tiden kunde svarsandelarna höjas rejält med telefonuppföljningar men denna förhållandevis dyra uppföljningsmetod fungerade inte i denna undersökning. Det krävs nya metoder att nå ungdomarna.

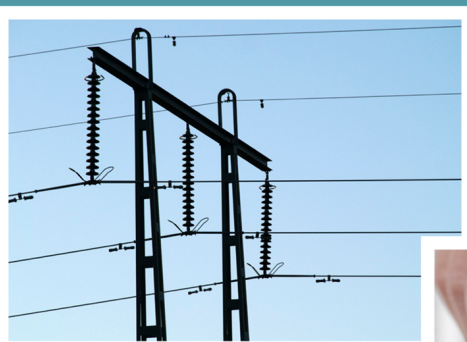
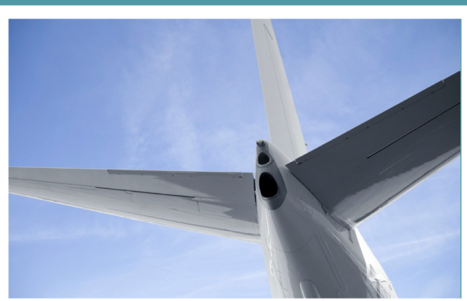
Undersökningen har genomförts som en kombinerad webb-/pappers-/intervjuundersökning. Stora resurser har lagt på att skapa mätinstrument som minimerar risken för så kallade modeeffekter, dvs. att skillnader i skattningar som kan hänföras till de olika insamlingsmetoderna uppstår. Mätfelens effekt på skattningarna är svåra att bedöma då ingen särskild studie gjorts av mätfel, däremot har resultaten granskats avseende insamlingsmetod. De kontroller som gjorts på insamlat datamaterial indikerar att det kan finnas mode-effekter för vissa attitydfrågor.

Bilaga 1 – 6. Mätinstrument

- Bilaga 1. Introduktionsbrev, 2 sidor
- Bilaga 2. Frågeformulär, 8 sidor
- Bilaga 3. Tack och påminnelsekort, 2 sidor
- Bilaga 4. Påminnelsebrev 1, 1 sida
- Bilaga 5. Påminnelsebrev 2, 1 sida
- Bilaga 6. Intervjuarinstruktioner, 5 sidor

Berätta om din yrkesutbildning och vad du gör nu!

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
SE-701 89 ÖREBRO

B

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

10 april 2015

Vad har din gymnasiala yrkesutbildning betytt för dig?

Jag skriver till dig för att du tillhör dem som **allra först** gått igenom de nya yrkesprogrammen som infördes 2011. Ett viktigt mål med de nya yrkesprogrammen var att förbättra möjligheterna till jobb efter utbildningen. Men hur har det blivit? Har målet uppnåtts?

För att ta reda på det ber jag dig nu om hjälp. I den korta enkäten frågar vi vad du tycker om **utbildningens kvalitet** och vad du gjort efter utbildningen. Oavsett om du avslutade utbildningen eller inte är vi lika intresserade av dina erfarenheter.

Det är jag och mina medarbetare på Statistiska centralbyrån (SCB) som gör undersökningen. Målet är att visa i vilken mån de olika yrkesprogrammen leder till jobb och hur utbildningarna kan förbättras. Den informationen är av stor betydelse för många som arbetar med att utveckla yrkesprogrammen och dess koppling till arbetslivet.

Det tar inte mer än **10 minuter** att besvara enkäten. Jag hoppas att du upplever den som intressant och meningsfull.

Dina åsikter är viktiga

Att besvara enkäten är frivilligt men din medverkan är mycket betydelsefull. Genom att dela med dig av dina erfarenheter kan du bidra till att yrkesprogrammen utvecklas.

Du gör så här

Besvara frågorna via www.insamling.scb.se. Logga in med användarnamn och lösenord.

Användarnamn:

Lösenord:

Vi ber dig besvara webbenkäten så snart som möjligt. **Har du frågor om enkäten?** Ring eller mejla oss så berättar vi mer.

Vi sätter stort värde på din medverkan!

Med vänlig hälsning

Mattias Fritz
Undersökningsledare
Statistiska centralbyrån

Kontakta oss gärna:

Statistiska centralbyrån
Telefon: 019 – 17 69 30, E-post: enkat@scb.se
SCB, 701 89 ÖREBRO
www.scb.se

Så används de lämnade uppgifterna

Vi sammanställer alla svaren och kan på så sätt visa:

- Kvaliteten på alla olika yrkesprogram – vad som är viktigast att förbättra.
- Möjligheterna till jobb efter utbildningen.

De som arbetar med att utveckla yrkesprogrammen och dess koppling till arbetslivet behöver den här informationen.

Förutom vid SCB kan uppgifterna som hör till undersökningen komma att användas av forskare och andra som tar fram statistik. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av statistiksekretess (se nedan). Utlämnande av data sker restriktivt och efter särskild prövning.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är uppgifter om kön, svensk/utländsk bakgrund, dina föräldrars högsta utbildningsnivå samt uppgifter om dina gymnasiestudier.

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Numret ovanför brevvets första rubrik är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Här hittar du resultaten

Du kan se resultaten från undersökningen på vår webbplats www.scb.se från och med den 30 november 2015.

S C B

Vad har din gymnasiala yrkesutbildning betytt för dig?

Tack för att du fyller i den här enkäten. Oavsett om du avslutade yrkesprogrammet eller inte är vi lika intresserade av dina erfarenheter.

För att vi ska kunna sammanställa resultaten för varje yrkesprogram behöver vi veta vilket program du har gått. Enligt elevregistret gick du följande inriktning och program under hela eller en del av läsåret 2013/14 (augusti 2013 – juni 2014).

Din inriktning inom ditt yrkesprogram var:

Om inriktningen inte stämmer, var vänlig skriv den rätta här:

Ditt yrkesprogram var:

Om programmet inte stämmer, var vänlig skriv det rätta här:

På nästa sida finns mer information. Om du har några frågor, ring eller mejla oss gärna så berättar vi mer.

Kontakta oss gärna:

Statistiska centralbyrån

Telefon: 019 – 17 69 30, E-post: enkat@scb.se

SCB, 701 89 ÖREBRO

www.scb.se

Så används de lämnade uppgifterna

Vi sammanställer alla svaren och kan på så sätt visa:

- Kvaliteten på alla olika yrkesprogram – vad som är viktigast att förbättra.
- Möjligheterna till jobb efter utbildningen.

De som arbetar med att utveckla yrkesprogrammen och dess koppling till arbetslivet behöver den här informationen.

Förutom vid SCB kan uppgifterna som hör till undersökningen komma att användas av forskare och andra som tar fram statistik. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av statistiksekretess (se nedan). Utlämnande av data sker restriktivt och efter särskild prövning.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är uppgifter om kön, svensk/utländsk bakgrund, dina föräldrars högsta utbildningsnivå samt uppgifter om dina gymnasiestudier.

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas. Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt. Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Numret ovanför enkätens första rubrik är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Här hittar du resultaten

Du kan se resultaten från undersökningen på vår webbplats www.scb.se från och med den 30 november 2015.

Hjälp oss att underlätta bearbetningen av dina svar

Enkäten läses maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför att:

- Använda kulspeppenna med svart eller blå färg. Använd INTE blyertspenna.
- Markera dina svar med kryss, så här: ☒
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här:

1. Frågorna vänder sig till dig som gick eller avbröt ett yrkesprogram på gymnasiet läsåret 2013/14 (augusti 2013 – juni 2014).

Gick du på ett yrkesprogram i årskurs 3 under någon del av läsåret 2013/14?

☐ Ja, hela eller del av läsåret

☐ Nej → Tack för ditt svar, var god skicka in enkäten i bifogat svarskuvert.

Frågor om sysselsättning och arbete

Nu kommer några frågor om arbete. Med arbete menar vi att du får pengar från din arbetsgivare eller från dina kunder ifall du är egen företagare.

2. Har du haft något arbete som varat minst 6 månader utan avbrott sedan du lämnade gymnasiet läsåret 2013/14?

☐ Ja

☐ Nej → Gå till fråga 4

3. Efter hur många månader fick du ditt första arbete som varade minst 6 månader utan avbrott efter att du lämnade gymnasiet 2013/14?

Skriv 0 månader om du redan hade ett arbete som varade minst 6 månader när du lämnade gymnasiet läsåret 2013/14.

Antal månader

4. Nu kommer en fråga om veckan efter påsk, 6-12 april 2015. Den veckan var måndagen en röd dag, annandag påsk.

Vilket av följande alternativ beskriver bäst din huvudsakliga sysselsättning under veckan 6 – 12 april 2015?

Markera bara ett alternativ (det huvudsakliga).

☐ Jag gick i en utbildning → Gå till fråga 5

☐ Jag hade arbete och fick pengar från arbetsgivaren eller kunder → Gå till fråga 8a

☐ Jag hade arbete, arbetspraktik eller liknande och fick pengar från Försäkringskassan → Gå till fråga 6

☐ Jag var arbetssökande eller arbetslös → Gå till fråga 6

☐ Jag var föräldraledig → Gå till fråga 6

☐ Jag var sjukskriven mer än 1 vecka → Gå till fråga 6

☐ Jag hade en annan huvudsaklig sysselsättning, skriv vad i rutan → Gå sedan till fråga 6

Fråga 5 besvaras endast om du gick i en utbildning 6-12 april:

5. Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på dina studier under veckan 6 – 12 april?

Markera bara **ett** alternativ.

- ☐ Jag gick i en utbildning som jag fått genom Arbetsförmedlingen och som ger mig ersättning från Försäkringskassan
- ☐ Jag gick i gymnasiet, Komvux eller folkhögskola
- ☐ Jag gick i yrkeshögskola
- ☐ Jag gick på universitet eller högskola
- ☐ Jag gick i en annan typ av utbildning, skriv vilken i rutan (t.ex. namn och längd)

6. Nu kommer några frågor om arbete under veckan 6 – 12 april. Det räcker med **en timmes** arbete för att räknas. Men om du får pengarna från Försäkringskassan räknas detta **inte** som arbete.

Hade du något arbete under veckan 6 – 12 april där du får pengarna från din arbetsgivare eller dina kunder ifall du är egen företagare?

- ☐ Ja —————> Gå till fråga 8a
- ☐ Nej

7. Hade du anställning under veckan 6 – 12 april även om du inte arbetade den veckan t.ex. för att du var sjuk, på semester, tjänstledig eller liknande?

- ☐ Ja
- ☐ Nej —————> Gå till fråga 12

- 8.a Om du jämför dina arbetsuppgifter veckan 6 – 12 april med din inriktning inom ditt yrkesprogram läsåret 2013/14.

På enkätens framsida ser du din **inriktning** inom ditt yrkesprogram. Om inriktningen inte stämmer, tänk på den du gick.

I vilken mån stämde dina arbetsuppgifter överens med din **inriktning**?

- ☐ Till stor del —————> Gå till fråga 9
- ☐ Till viss del
- ☐ Inte alls

- 8.b Din inriktning är en del av det **yrkesprogram** som du också ser på enkätens framsida. Om programmet inte stämmer, tänk på det du gick.

I vilken mån stämde dina arbetsuppgifter överens med det yrkesområde som ditt **yrkesprogram** riktar sig till?

- ☐ Till stor del
- ☐ Till viss del
- ☐ Inte alls

9. Nu vill vi fråga om vilken typ av arbete som du hade. Om du var anställd av ett bemanningsföretag så menar vi den anställningsform du hade där.

Var ditt huvudsakliga arbete under veckan 6 – 12 april...

- ☐ en tillsvidareanställning, alltså ett fast arbete?
- ☐ en tidsbegränsad anställning?
- ☐ Eller var du egen företagare?

10. Nu en fråga om din arbetstid. Om du hade flera arbeten så menar vi den sammanlagda arbetstiden.

Brukade du normalt sett arbeta på heltid eller deltid i det arbete som du hade under veckan 6 – 12 april?

- ☐ Heltid
- ☐ Deltid

11. Om du fortfarande tänker på din normala/genomsnittliga arbetstid i det arbete eller de arbeten som du hade 6 – 12 april.

Ville du arbeta fler timmar, färre timmar, eller var arbetstiden lagom?

- ☐ Fler timmar
- ☐ Färre timmar
- ☐ Lagom arbetstid

12. Har du någon gång mellan 1 januari – 31 mars 2015 varit helt utan arbete trots att du sökt och velat ha arbete?

☐ Ja

☐ Nej —————> Gå till fråga 14

13. Mellan 1 januari – 31 mars 2015, hur många veckor har du sammanlagt varit helt utan arbete trots att du sökt och velat ha arbete?

Du kan räkna med att en månad motsvarar 4 veckor.

Veckor

Frågor om det yrkesprogram du lämnade läsåret 2013/14

14. I vilken mån var du motiverad att läsa de kurser du hade i årskurs 3 läsåret 2013/14? Var din motivation...

☐ mycket hög,

☐ ganska hög,

☐ ganska låg,

☐ eller mycket låg?

15. Inom ditt yrkesprogram, gick du i lärlingsutbildning under någon av årskurserna 1, 2 eller 3?

☐ Ja

☐ Nej, inte under någon årskurs —————> Gå till fråga 17a

☐ Vet inte —————> Gå till fråga 17a

16. Gick du i lärlingsutbildning...

	Ja	Nej	Jag gick inte i ett yrkesprogram
...i årskurs 1?	☐	☐	☐
...i årskurs 2?	☐	☐	☐
...i årskurs 3? (besvaras även om du avbröt yrkesprogrammet 2013/14)	☐	☐	

17.a Fick du information av din skola om vilka kurser som krävdes för grundläggande behörighet till högskolan?

- ☐ Ja
☐ Nej

17.b Hade du som målsättning att läsa de kurser som krävdes för att få grundläggande behörighet till högskolan?

- ☐ Ja
☐ Nej → Gå till fråga 19

18. När det gäller kurserna för grundläggande behörighet till högskolan:

I vilken mån var det lätt eller svårt att passa in dessa kurser i ditt schema utan krockar med andra kurser eller liknande hinder? Var det...

- ☐ mycket lätt,
☐ ganska lätt,
☐ ganska svårt,
☐ eller var det omöjligt?

19. Nu vill vi fråga dig om den arbetsplatsförlagda delen av det yrkesprogram som du lämnade läsåret 2013/14.

I den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen i årskurs 1-3, hur bedömer du...

	Hög kvalitet	Medel	Låg kvalitet
...kvaliteten på stödet från handledare?	☐	☐	☐
...kvaliteten på stödet från skolan?	☐	☐	☐
...kvaliteten på arbetsuppgifterna?	☐	☐	☐
...kvaliteten på arbetsmiljön (t.ex. säkerhet och ergonomi)?	☐	☐	☐

20. I den skolförlagda delen av utbildningen i årskurs 1-3, hur bedömer du...

	Hög kvalitet	Medel	Låg kvalitet
...kvaliteten på undervisningen?	☐	☐	☐
...kvaliteten på kursinnehållet?	☐	☐	☐
...kvaliteten på läromedlen?	☐	☐	☐
...kvaliteten på studiemiljön?	☐	☐	☐
...kvaliteten på studievägledningen?	☐	☐	☐
...kvaliteten på handledningen i gymnasiearbetet?	☐	☐	☐

Tack för Din medverkan!
Skicka in dina svar i svarskuvertet. Porto är redan betalt.

Vad har din gymnasiala yrkesutbildning betytt för dig?

Förra veckan skickade vi dig ett brev där vi bad om hjälp med en viktig enkät om dina erfarenheter av yrkesutbildningen på gymnasiet.

Om du redan besvarat enkäten, ett riktigt stort tack till dig. Om inte ber vi dig fylla i enkäten så snart som möjligt. Vi är särskilt tacksamma för din hjälp eftersom du har gått i ett yrkesprogram.

Några har frågat oss om man kan fylla i enkäten även om man avbrutit eller ännu inte avslutat yrkesprogrammet. Svaret är ja i båda fallen.

Du gör så här

Besvara frågorna via www.insamling.scb.se. Logga in med användarnamn och lösenord.

Användarnamn:

Lösenord:

Har du frågor om enkäten?

Ring eller mejla oss så berättar vi mer.

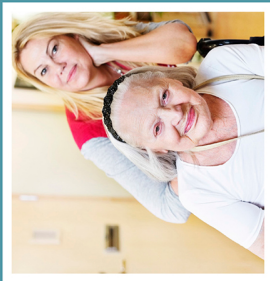
Med vänlig hälsning

Mattias Fritz
Undersökningsledare
Statistiska centralbyrån

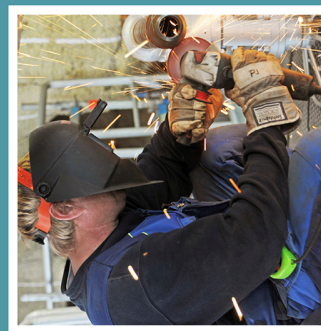
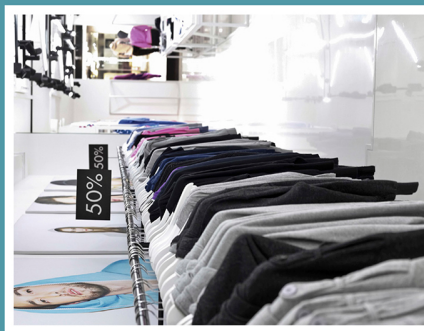
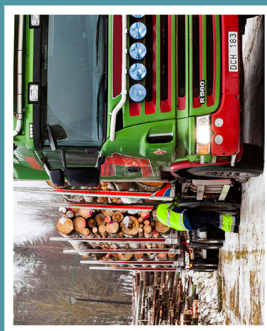
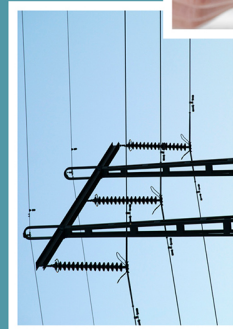
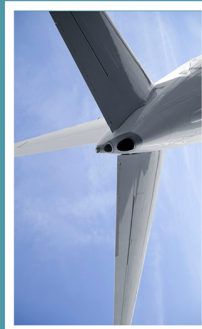
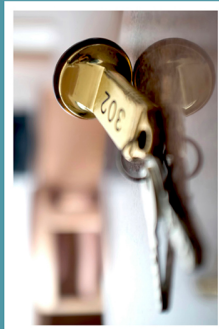

Kontakta oss gärna:

Statistiska centralbyrån
Telefon: 019 – 17 69 30, E-post: enkat@scb.se
SCB, 701 89 ÖREBRO
www.scb.se

Berätta om din
yrkesutbildning
och vad du
gör nu!

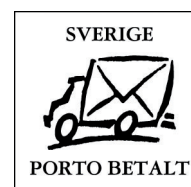

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
SE-701 89 ÖREBRO

B

24 april 2015

Vad har din gymnasiala yrkesutbildning betytt för dig?

För ungefär 2 veckor sedan skickade vi dig ett brev där vi bad om att få ta del av dina erfarenheter från din yrkesutbildning på gymnasiet.

Vi har fått frågor om det finns möjlighet att fylla i en pappersblankett istället för webblanketten. Svaret är ja och vi bifogar en pappersblankett och hoppas att den underlättar för dig.

Yrkesutbildningarna på gymnasiet har stor betydelse för många ungdomars framtid i arbetslivet. Genom att fråga dig och andra som gått i yrkesprogrammen får vi veta hur programmen kan förbättras.

Vi hoppas få ta emot din enkät så snart som möjligt i det portofria svarskuvertet. Det är frivilligt att delta men dina erfarenheter och åsikter är mycket viktiga.

Om du har frågor om enkäten, ring eller mejla oss så berättar vi mer.

Med vänlig hälsning

Mattias Fritz
Undersökningsledare
Statistiska centralbyrån

Kontakta oss gärna:

Statistiska centralbyrån

Telefon: 019 – 17 69 30, E-post: enkat@scb.se

SCB, 701 89 ÖREBRO

www.scb.se

6 maj 2015

Vad har din gymnasiala yrkesutbildning betytt för dig?

De senaste veckorna har vi sänt dig en enkät med förhoppningen att få ta del av dina åsikter om din yrkesutbildning. Men vi har inte fått något svar från dig ännu.

Det finns fortfarande möjlighet att besvara enkäten, men vi kommer att **avsluta undersökningen i slutet av denna månad**. Vi hoppas kunna få din enkät innan dess.

Debatten om yrkesutbildning på gymnasiet är hetare än någonsin. Du är en av dem som allra först gick igenom de nya yrkesprogrammen som infördes 2011. Det är du som vet vad som fungerade bra och vad som fungerade mindre bra. För att rätt beslut ska tas om yrkesutbildningens framtid behövs din hjälp.

Det är frivilligt att delta men samtidigt mycket viktigt att så många som möjligt med erfarenhet från programmen kommer till tals.

Du kan besvara enkäten på två olika sätt

- Fyll i pappersblanketten och skicka den till oss i det portofria svarskuvertet.
- Eller fyll i webblanketten via www.insamling.se. Logga in med användarnamn och lösenord.

Användarnamn:

Lösenord:

Har du frågor om enkäten?

Ring eller mejla oss så berättar vi mer.

Med vänlig hälsning

Mattias Fritz
Undersökningsledare
Statistiska centralbyrån

Kontakta oss gärna:

Statistiska centralbyrån

Telefon: 019 – 17 69 30, E-post: enkat@scb.se

SCB, 701 89 ÖREBRO

www.scb.se

Avdelningen för befolkning och välfärd
Mattias Fritz
mattias.fritz@scb.se

Gymnasial yrkesutbildning

- instruktioner

Fråga 1 inklusive följdfrågor

Syftet med första delen av formuläret är att utreda om urvalspersonen (UP) tillhör målpopulationen. Det är endast relevant att ställa frågorna om UP gick:

- i åk 3 på ett yrkesprogram på gymnasiet någon del av läsåret 2013/14.

F1: Vi ställer först en rak fråga likt pappers- och webbenkäten om de gick på ett yrkesprogram i årskurs 3 under någon del av läsåret 2013/14.

Om registeruppgiften stämmer så svarar de "Ja" här och så bör det bli i de allra flesta fall. Då behövs inga följdfrågor och vi går vidare till frågor om programmet och inriktningen stämmer.

Om de svarar "Nej" här eller "Vet inte" kommer några frågor för att säkerställa att UP inte tillhör målpopulationen. Då benas fråga 1 upp i **F1A** om de gick på gymnasiet (oavsett om det var ett yrkesprogram eller inte), och sedan **F1B** om de gick i åk 3. Svarar UP "Ja" på båda dessa följdfrågor beror det antingen på att UP inte läste ett yrkesprogram eller att de missuppfattat fråga **F1**.

Därefter kommer alla att få svara på om registeruppgifterna om program och inriktning stämmer **F1C**. Det bör stämma i de flesta fallen. Eftersom statistiken redovisas på programnivå är det viktigt att åtminstone programmet stämmer eller korrigeras till det korrekta i **F1D**. Om UP svarar "Vet inte" i **F1D-E** förutsätter i att registeruppgifterna stämmer och fortsätter.

Det kan vara svårt att hålla isär program och inriktning för UP. Exempelvis är *Frisör* en inriktning inom *Hantverksprogrammet*, men det kan förekomma att UP tror att de gått ett "frisörprogram", något som inte finns. Åt andra hållet kan en UP som gått en dominant inriktning, t.ex. *transport* tro att det är *Fordonsprogrammet*. **Det finns 13 nationella gymnasieprogram och varje program har ett antal olika inriktningar. En lista över dessa finns bifogade längst bak i detta dokument om det blir oklarheter vid intervjun.**

Frågor om arbete

F2: Vi vill inte styra eller ge för mycket information till UP, för att minimera modeeffekterna mellan webb/papper/telefon. Definitionen för "arbete" finns i frågan. "Utan avbrott" är mer oklart, men vi vill undvika ytterligare förklaringar.

F3: Rimliga svar på denna fråga bör vara mellan 0 - 16 månader. Men vi behöver inte påpeka detta, om inte svaret är uppenbart fel. Ämnesenheten kommer sedan ta hand om eventuellt orimliga värden från pappersenkäter och intervjuerna.

F4: Här vill vi bara ha ett svar. På webben är det bara möjligt att ge ett svar. I pappersenkäten gjorde vi det så tydligt det går, men där är det ju möjligt att kryssa flera alternativ. I intervjusituationen kan det ju vara så att UP inte kan bestämma sig, och därför har vi lagt in kod 77, men den ska bara användas i undantagsfall. Även om man har flera sysselsättningar med exakt lika fördelad tid så bör man kunna välja en som huvudsaklig. Om 77 ändå väljs utreds vilken kombination UP angett.

Det finns många varianter av denna fråga i SCBs undersökningar. Vi har valt en variant med ganska få svarsalternativ som passar vår undersökning.

Det som kan ställa till det är att det nu gått ett tag sedan mätveckan. Det kan vara enklare att minnas just för att det var veckan efter påsk, med annandagen på måndagen.

F5: Här vill vi också bara ha ett svar. På webben är det bara möjligt att ge ett svar. I pappersenkäten gjorde vi det så tydligt det går, men där är det ju möjligt att kryssa flera alternativ. I intervjusituationen kan det ju vara så att UP inte kan bestämma sig, och därför har vi lagt in kod 77, men den ska bara användas i undantagsfall. Om 77 ändå väljs utreds vilken kombination UP angett.

F6: Om huvudsaklig sysselsättning i F4 inte är *arbete med lön från arbetsgivare eller kunder* så utreds om UP ändå arbetat någonting under mätveckan.

Var UP tillfälligt frånvarande från ett arbete vill vi ha svaret att de hade arbete. Detta fångas annars upp i **F7**.

Den röda dagen kan också ställa till det för hur UP ska svara. T.ex. om man arbetar extra på måndagar men inte fick arbeta just denna röda dag. Då vill vi ha det som att UP hade arbete.

F7: Frågan syns endast om man svarar något annat än "Ja" i F6. Blir det inte "Ja" på denna fråga heller så antar vi att UP inte hade något arbete under mätveckan. Då hoppar man till **F12**.

F8A: Här hämtas registeruppgiften om inriktning, eller den korrigerade uppgiften om så skett i **F1E**. Om inriktningen stämmer *till stor del* visas inte **F8B** för då blir frågan inte relevant. Om inriktningen tillhör en riksrekryterande utbildning visas inte heller programmet, eftersom det inte är av någon speciell branschtyp.

F8B: Här hämtas registeruppgiften om program, eller den korrigerade uppgiften om så skett i **F1D**.

F9: Här kan det bli problem för UP att tolka en *tillsvidareanställning* som ett fast arbete. Det är därför förtydligat i svarsalternativet.

F10: Det vi är ute efter är den faktiska arbetstiden. Vad som står i anställningskontraktet är inte relevant om UP börjar prata om det.

F11: -

F12: -

F13: Om UP svarat "Ja" på fråga 12 ska UP nu uppskatta hur många veckor av denna tremånadersperiod som de inte haft arbete trots att de sökt och velat ha arbete. För att förenkla beräkningen kan UP räkna med att en månad motsvarar 4 veckor. Rimligt svar bör alltså vara 1-12 veckor. Men vi behöver inte påpeka detta, om inte svaret är uppenbart fel. Ämnesenheten kommer sedan ta hand om eventuellt orimliga värden från pappersenkäter och intervjuerna.

Frågor om utbildning

F14: Svår fråga. Studiemotivationen kan variera över de tre läsåren i gymnasiet men det är i årskurs 3 allt avgörs om man ska klara examen eller inte. Så vi har valt att fråga om årskurs 3, som också är färskast i minnet.

Det vi är ute efter är UPs egen studiemotivation, men det kan vara lätt hänt att jämföra den på olika sätt vilket vi inte vill:

- Jämföra mot andra klasskamraters motivation.
- Jämföra med hur ens egen studiemotivation var i årskurs 1 och 2.
- Relatera till om man klarade sina mål eller inte.

Detta har vi dock inte gett information om i pappers- och webbenkäten så vi vill helst inte ge ytterligare information än själva frågan här heller.

Om UP svarar att hen avbröt årskurs 3 får UP ändå försöka ta ställning i **F14A**.

F15: En mycket viktig redovisningsvariabel. Vi är rädda att frågan är svår. Vi har fått kännedom om att det kan vara svårt att känna till begreppet lärlingsutbildning om man inte själv gått den. Det kan förväxlas med att gå som lärling efter gymnasiet (gesällprov). Lärlingsutbildning är vanligare inom vissa program och på friskolor.

APL = Arbetsplatsförlagt lärande. Det motsvarar praktik och ska vara minst 15 veckor för yrkesprogrammen. För lärlingsutbildning ska det vara betydligt mer, minst 50 % av studietiden (ca 60 veckor fördelat på tre läsår).

F16A-C: Det är inte ovanligt att man bytt mellan program, inriktning eller lärling/skolförlagt yrkesprogram. Därför försöker vi bena ut i vilka årskurser de gått lärlingsutbildning.

F17A-B, F18: När man läser ett yrkesprogram enligt GY11 får man inte automatiskt behörighet till högskola. Skolorna är skyldiga att erbjuda de extra kurser som krävs, men det är inte alltid praktiskt möjligt att genomföra (addera i befintliga scheman, ibland resa till annan skola etc.). Vill vi undersöka hur väl detta fungerar och för det behövs de tre frågorna.

F17A: Har UP fått information om detta?

F17B: Var UP intresserad av högskolebehörighet?

F18: Var det praktiskt möjligt? *Liknande hinder*; här avser vi exempelvis resa till annan skola.

F19A-D: Här vill vi mäta kvaliteten i några moment av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen (APL = praktik). Eftersom vi inte vet när i utbildningen UP hade sin APL frågar vi om ett sammantagen åsikt om alla tre årskurserna.

F20A-F: Här vill vi mäta kvaliteten i några moment av den skolförlagda delen av utbildningen.

F20D kan vara lite oklar. Studiemiljö är ett begrepp som kan omfatta både en "fysisk" och "psykisk" miljö. Vi har valt att inte specificera. Om minst en av dem var dålig lär UP välja att betygsätta den.

F20F: "Gymnasiearbete" bör vara ett välkänt begrepp. Det motsvarar högskolornas uppsatsarbete, men såklart i mindre omfattning. För att få gymnasieexamen måste gymnasiearbetet vara godkänt.

Yrkesprogram:

Barn och fritid

Bygg och anläggning

El och energi

Fordon och transport

Handel och administration

Hantverk

Hotell och turism

Industri tekniska

Naturbruk

Restaurang och livsmedel

Riksrekryterande utbildning (RX) med gemensam antagning för hela Sverige

VVS och fastighet

Vård och omsorg